

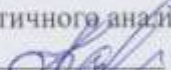
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«МОВА ДИПЛОМАТИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ»

Підготовки бакалавра
Галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та суспільні комунікації»

Силабус розроблено на основі Програми вибіркової навчальної дисципліни «Мова дипломатичних документів», Стандарту вищої освіти України для *бакалаврів* спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Розробник: к. філол. н., доц. Черняк Оксана Павлівна

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, протокол № 2 від 08.09.2020 р.
Завідувач кафедри: (Карпчук Н.П.)

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	МОВА ДИПЛОМАТИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра іноземних мов та перекладу, Факультет міжнародних відносин
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	III семестр, 2021-2022 навчальний рік
ВИКЛАДАЧ	Черняк Оксана Павлівна
КОНТАКТНІ ДАНІ	Chernyak.Oksana@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Завідувач кафедри іноземних мов та перекладу, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та перекладу, тематика наукових досліджень – прагмалінгвістика, комунікативна лінгвістика, дискурс аналіз, лексична семантика
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	лекції – 20 год., практичні – 34 год.
КРЕДИТИ ECTS	5
ФОРМА КОНТРОЛЮ	Залік
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	<p>За курсом студенти виконують ІНДЗ, яке оцінюється в 10 балів. Підготувати презентацію на тему: «Перекладацькі стратегії відтворення етикетних формул і кліше».</p> <p>За курсом студент виконує три модульні контрольні роботи, кожна з яких оцінюється в 20 балів, сумарна – 60 балів. Виконання робіт вимагає від студента показати отримані теоретичні знання та виконати практичне завдання.</p> <p>1 МКР – «Загальна характеристика документів дипломатичного листування»: студенти аналізують документи дипломатичного листування, визначаючи їх лексико-граматичні особливості.</p> <p>2 МКР: «Види дипломатичних документів»: охарактеризувати один з видів дипломатичних документів та написати англійською мовою на задану тематику.</p> <p>3 МКР: «Переклад дипломатичних документів»: перекласти один з видів дипломатичних документів з української мови на англійську і один навпаки.</p> <p>Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою навчальної дисципліни та отримав не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт. Залік в усній формі, за умови дистанційного навчання – засобами Office 365 в команді Teams. Загальна сума балів за курс – 100.</p>
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Відвідування лекційних та семінарських занять, максимальна кількість дозволених пропусків: 3. Перездавання практичних у разі поважної причини (лікарняного, перебування на навчанні за кордоном тощо) Виконання ІНДЗ на засадах академічної доброчесності.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Вивчення навчальної дисципліни «Мова дипломатичних документів» передбачає вивчення лексико-граматичних особливостей текстів дипломатичного листування, характерних рис дипломатичних документів та протокольних вимог до їх оформлення, вимог до тексту й мови документів дипломатичного листування, англомовних етикетних мовних формул та мовних кліше в документах дипломатичного листування, форм та правил звертань в дипломатичних документах до

осіб з високим та надвисоким статусом, офіційних осіб, дипломатів.
Метою курсу є надати знання і виробити практичні навички щодо правильного вживання граматичних форм та лексичних одиниць в текстах дипломатичних документів.

ОПИС КУРСУ КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 14 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ

No.	ТЕМА
1.	Роль та місце дипломатичного листування в дипломатії. Загальна характеристика документів дипломатичного листування.
2.	Дипломатичні документи. Структура текстів: протокольна формула, смислове ядро, аргументаційна частина, викладення фактів.
3.	Лексико-граматичні особливості текстів дипломатичного листування.
4.	Характеристика дипломатичного листування та протокольні вимоги до їх оформлення.
5.	Дипломатичне листування: візитна картка, запрошення, послання, вітальні телеграми, листівка, ноти.
6.	Дипломатичне листування: «напівофіційний лист», «приватний» лист, пам'ятна записка.
7.	Дипломатичне листування: «аркуш паперу», меморандум, «non paper», заява
8.	Дипломатичне листування: декларація, коммюніке, декларація, прес-реліз.
9.	Семантична класифікація етикетних формул і кліше у дипломатичному дискурсі.
10.	Структурні моделі етикетних формул і кліше у дипломатичному дискурсі.
11.	Перекладацькі стратегії відтворення етикетних формул і кліше.
12.	Способи еквівалентного відтворення українською мовою етикетних формул і кліше у перекладах текстів англомовного дипломатичного дискурсу.
13.	Застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій етикетних формул і кліше у перекладі текстів англомовного дискурсу.
14.	Етикетні формули в дипломатичних документах та їх відтворення в українському перекладі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексева И. С. Профессиональный тренинг переводчика: Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. СПб.: Перспектива, Издательство «Союз», 2008. 288 с.
2. Бабюк В. Переклад та мовна політика ЄС. *Науковий вісник Херсонського державного університету* : наук. журн. Херсон. Серія, Лінгвістика. 2011. № 15. С. 29 – 32.
3. Богдан С. Мовний етикет українців: традиції і сучасність К.: Рідна мова, 1998. 475 с.
4. Большикова А. Е. Этикетный аспект межъязыковой коммуникации на примере перевода деловых переговоров. *Актуальные вопросы переводоведения и практики перевода*. URL: <https://www.alba-translating.ru/ru/ru/articles/2011/bolshikova.html>
5. Бостанджян Л. Коммуникативно-прагматические особенности дипломатического дискурса. URL: http://publications.ysu.am/wpcontent/uploads/2015/02/Bostanjyan_L..pdf
6. Брандес М. П. Предпереводческий анализ текста (для институтов и факультетов иностранных языков) М.: НВИ-ГЕЗАУРУС, 2003. 224 с.
7. Вахранева Н. А. Обучение переводу дипломатических документов. *Вестник Марийского государственного университета*. 2011. Вып. 3. С. 35 – 37.
8. Вдовина О. А. Полиполярность мира и языка дипломатического общения. *Когнитивная лингвистика и лингвокультурология*. Серия: лингвистика, 2009. N 8. С. 39 – 48.
9. Вебер Е. А. Опыт лингвистического исследования когнитивного диссонанса в английском дипломатическом дискурсе: автореферат дис. канд. филол. наук. Иркутск, 2004. 20 с.

10. Влахов С. Непереваемое в переводе М.: Международные отношения, 1999. 343 с.
11. Волкова Т. А. Дискурсивно-коммуникативная модель перевода : монография 2010. 125 с.
12. Гак В. Г. Типология контекстуальных языковых преобразований при переводе. Текст и перевод. М.: Наука, 1988. С. 63 – 75.
13. Галинська О. М. Репрезентація концептів бізнес-етики в англомовних текстах етичних кодексів міжнародних компаній. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Херсон. Серія, Перекладознавство та міжкультурна комунікація. 2016. № 2. С. 66 – 69.
14. Гальперин И. Р. Стилистика английского языка. М.: Красанд, 2014. 366 с.
15. Гарбовский Н. К. Теория перевода: учеб. для вузов М.: Изд-во Московского ун-та, 2004. 544 с.
16. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування К.: Парламентське видавництво, 2004. 120 с.
17. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад: на матеріалі англомовних перекладів української прози Львів : Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. 216 с.
18. Кащишин Н. Особливості дискурсу та терміносистеми англомовних дипломатичних документів. *Наукові записки* [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]: зб. наук. пр. Кіровоград. Сер., Філологічні науки. 2009. № 81 (2). С. 312 – 316.
19. Кащишин Н. Є. Експресивність термінів англомовного дипломатичного дискурсу. *Наукові записки* [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя] : зб. наук. пр. Ніжин. Філологічні науки. 2014. № 2. С. 93 – 98.
20. Кириллова Т. Д. Особенности дипломатического перевода. URL: http://www.elib.bsu.by/bitstream/123456789/125193/1/kirillova_Lang_practice_2_015.pdf
21. Ковалевская И. И. Диалогическая стратегия и основные приемы ее реализации при переводе деловых писем. *Вісник БДУ*. Сер. 4. 2015. № 1. С. 35 – 38.
22. Ковалевская И. И. Диалог как стратегия перевода // Вестн. МГЛУ. Сер. 1, Филология. 2013. № 3 (64). С. 40 – 46.
23. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение : учеб. пособие / под ред. Д.И. Ермоловича. М.: Наука, 2011. 346 с.
24. Корунец І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова Книга, 2001. 448 с.
25. Михалюк О. Семантика та прагматика ключової лексики текстів дипломатичного протоколу. *Теоретична і дидактична філологія*: зб. наук. пр. 2013. № 15. С. 292 – 301.
26. Мовний етикет. Мовні формули. Стандартні етикетні ситуації. URL: <https://studfiles.net/preview/5605372/page:3/>
27. Никольсон Г. Дипломатия Государственное издательство политической литературы М.: ОГИЗ государственное издательство политической литературы, 1999. 156 с. 81
28. Осинцева Т. Семантичні особливості англійської лексики міжнародних угод. *Науковий вісник Херсонського державного університету: наук. журн.* Херсон. Серія, Лінгвістика. 2011. № 15. С. 218 – 222.
29. Павловська Н. Ю. Проблема досягнення адекватності перекладу контрактів з української на англійську мову. *Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського* : зб. наук. пр. Одеса. Лінгвістичні науки. 2015. № 20. С. 75 – 83.
30. Паршин А. Теория и практика перевода. URL: <http://teneta.rinet.ru/rus/pelparshin-andteoria-i-praktika-perevoda.htm>
31. Пиввуева Ю. В. Пособие по теории перевода М.: Филоматис, 2004. 304 с.
32. Плеханова Т. Ф. Текст как диалог: монография. Минск, 2003. 251 с.
33. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Українська мова та література. 2001. №37. С. 1 – 2.
34. Сахарчук Л. І. Соціальний аспект мовної діяльності. *Актуальні проблеми*

- соціолінгвістики. Київ: НМК ВО, 1992. С. 19 – 23.
35. Селиванова Е. А. Модель перевода в парадигмальном пространстве современной лингвистики. *Культура народов Причерноморья: науч. журн.* 2003. № 37. С. 79 – 82.
36. Сітко А. В. Особливості відтворення етикетних форм англомовних питальних речень українською мовою. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики* : Зб. наук. праць / Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка. К. : Логос, 2007. Вип. 11. С. 296 – 302.
37. Словарь дипломатических терминов. URL: <http://mert.tuva.ru/suborgs/agency-foreigneconomic/information/dictionary.html>
38. Стельмахович М. Український мовленнєвий етикет. *Дивослово*. 1998. № 3. С. 20 – 21.
39. Судус Ю. В. Прагматичні засоби реалізації стратегії дискредитації в дипломатичному мовленні (на матеріалі промов Д.Б. Байєра). *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова: зб. наук. пр.* Серія 9, Сучасні тенденції розвитку мов. 2015. № 13. С. 182 – 190.
40. Судус Ю. Стратегії й тактики англомовного дипломатичного дискурсу (на матеріалі промов держсекретаря США Дж. Керрі). *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки* : наук. журн. Філологічні науки. Мовознавство. 2014. № 4 (281). С. 124 – 128.
41. Терентий Л. М. Дипломатический дискурс как особая форма политической коммуникации. *Вопросы когнитивной лингвистики*. 2010. № 1. С. 47 – 56.
42. Толстопятова В. С. Особенности перевода англоязычных дипломатических документов на русский язык на примере лексических и грамматических трансформаций. *Синергия наук*. 2018. № 20. С. 442 – 448. URL: <http://synergyjournal.ru/archive/article1841>
43. Трабелси Х. Дипломатическая переписка и ее характеристики: автореферат дис. канд. филол. наук. М., 2013. 21 с.
44. Формули ввічливості в системі українського мовного етикету. URL: http://www.philology.kiev.ua/Lingur/art_64.htm
45. Чак Є. Д. Будемо знайомі! *Дивослово*. 1998. № 6. С. 21 – 23.
46. Чепель Н. П. Синтаксические особенности дипломатического текста с позиции эквивалентности в переводе. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. Тамбов: Грамота, 2017. № 10(76): в 3-х ч. Ч. 2. С. 176 – 179.
47. Шугаєв А. В. Дискурсивні стратегії й тактики в конструюванні позитивного іміджу Організації Об'єднаних Націй. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Херсон. Серія, Перекладознавство та міжкультурна комунікація. 2016. № 6. С. 107 – 111.
48. Bhatia V. A. *Analysing Genre: Language Use in Professional Settings* London Longman, 1993. 235 p. 63. Brown P. *Politeness: Some Universals in Language Usage* Cambridge: CUP, 1987. 198 p
49. Dontcheva-Navratilova O. *Politeness Strategies in Institutional Speech Acts // Discourse and Interaction 1. Brno Seminar on Linguistic Studies in English Proceedings, 2005. PP. 25 – 41.*
50. *English Idioms Dictionary*. URL: <http://www.english-zone.com/idioms/dictionary.html>
51. Gentler E. *Contemporary Translation Theories* London and New York. Routledge, 1993. 172 p.
52. King F.W. *English Business Letters* M.: Longman, 1994. 163 p.
53. Krings H. P. *Was in den Köpfen von Übersetzern vorgeht* Tübingen, 1986. 235 p.
54. Leech G. *Principles of Pragmatics* London New York, 1983. P. 82.
55. Neubert A. Reviewed by Christine Schaffner. *Text and translation* Leipzig, 1990. 123 p.
56. Nida E. *Language Structure and Translation: Essays by Eugene A. Nida / Selected and Introduced by Anwar S. Dil*. Stanford, California: Stanford University Press, 1995. 284 p.
57. Nida E. *Principles of Correspondence. Toward a Science of Translating* Leiden: Brill, 1999. PP. 156 – 171.
58. Thomas J. *Meaning in Interaction. An Introduction to Pragmatics*. London and New York: Longman, 1995. 224 p.
59. Yule G. *Discourse Analysis*. Cambridge: CUP, 1986. 302 p.

ОБОВ'ЯЗКОВА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення:

1. Черняк О.П. Тестові завдання на використання часових форм в англійській мові. Луцьк, 2011. 59 с.
2. Черняк О.П. Пасивний стан в англійській мові: тренувальні вправи та тестові завдання для студентів I курсу факультету міжнародних відносин. Луцьк, 2013. 50 с.
3. Черняк О.П. Інфінітив. Герундій. Дієприкметник: тренувальні вправи та тестові завдання [для студентів факультету міжнародних відносин] Луцьк, 2014. 56 с.
4. Черняк О.П. Умовний спосіб в англійській мові: тестові завдання: для студентів 2 курсу факультету міжнародних відносин. Луцьк, 2015. 55 с.
5. Черняк О.П. До проблеми комунікативних невдач у лінгвістиці. Іншомовна комунікативна культура: специфіка, традиції, інновації: зб. матеріалів міжвузівської науково-методичної конференції, 27 квітня 2017 року, Луцьк / Луцький національний технічний університет. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2017. С. 20-22.

Основні джерела:

1. Бостанджян Л. Коммуникативно-прагматические особенности дипломатического дискурса. URL: http://publications.y-su.am/wpcontent/uploads/2015/02/Bostanjyan_L..pdf
2. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування К.: Парламентське видавництво, 2004. 120 с.
3. Кириллова Т. Д. Особенности дипломатического перевода. URL: http://www.elib.bsu.by/bitstream/123456789/125193/1/kirillova_Lang_practice_2_015.pdf
4. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение : учеб. пособие / под ред. Д.И. Ермоловича. М.: Наука, 2011. 346 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова Книга, 2001. 448 с.
6. Петровська Н. М., Жулінська М.О. Переклад текстів різних функціональних стилів. Луцьк, 2012. 325 с.
7. Печко Н.М. Англійська мова для міжнародних відносин : методичні рекомендації для студентів четвертого курсу факультету міжнародних відносин. Луцьк, 2015. 82 с.
8. Печко Н.М. Теорія і практика перекладу (англійська мова), Ч. I : навчально-методичний комплекс для студентів третього курсу факультету міжнародних відносин. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 110 с.
9. Словарь дипломатических терминов. URL: <http://mert.tuva.ru/suborgs/agency-foreigneconomic/information/dictionary.html>

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

Ефекти	
Вміння	<p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:</p> <p><i>вміти</i> :</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати тексти дипломатичного листування, характеризувати їх стилістичні та лексичні особливості; - складати зразки основних видів документів дипломатичного листування англійською мовою; - користуватися універсальними протокольними мовними формулами при підготовці дипломатичних текстів; - обирати необхідні жанрові різновиди документів дипломатичного листування у відповідності до різних комунікативних ситуацій.

Знання	<i>знати :</i>
	- основні поняття, терміни та категорії, що складають суть дипломатичного листування;
	- універсальні структурні текстотворчі компоненти дипломатичних текстів;
	- особливості складання документів дипломатичного листування;
	- різновиди документів дипломатичного характеру;
- особливості використання англомовних етикетних мовних формул та мовних кліше в текстах дипломатичного листування.	

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 30 годин роботи студента)	5
Загальне навантаження (годин)	150
Лекції	20
Практичні заняття	34
Консультації	10
Самостійна робота	86
Елементи роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	8
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	8
виконання доручень та виконання домашніх завдань	10
групова робота поза класом	10
міжсеместрові контрольні роботи	15
міжсеместрові письмові завдання	10
зключне письмове завдання	15
підготовка доповіді / презентації	10
Загальна кількість годин	86